

nik ũ qui accipit, kakor primitelli qui excipit, e serb. primiti, primljenje; nota nsl. primski zinsbar; primšić maniceps pächter; in primskovo?

P a š n i k.

Napeljuj že v mladosti učence, da si izvolijo primerni pravi stan! Vsak človek ima za kak stan več zmožnosti, kakor za drugi, torej naj učitelj te zmožnosti pri učencih zapazuje in se potem previdno ravná, in naj tega učencem naravnost ne kaže. Splošno naj učitelj učencem kaže, da vsak stan mora po svoje jesti kruh v potu in trudu. Nekteri stanovi imajo telesna dela, ktera pa vterjujejo zdravje; drugi delajo toliko težje z duhom, in večkrat taka opravila zdravje podkopujejo. Vsak stan ima cvetice in ternje, dobrote in težave. V vsakem stanu mora človek svoje dolžnosti na tanko in vestno opravljati, če hoče, da ga imajo ljudje radi in da ga spoštujejo in mu zaupajo.

Vadi že v prvi mladosti učence vsega dobrega! Dobra izreja že pri naj mlajših otrocih oživlja in vterjuje vse dobro, zatira pa vse napačno in pregrešno. Pregovor pravi: „Česar se človek mlad navadi, tega se star ne odvadi“, in to je gola resnica. Človek, ki je bil mlada leta slabo izrejen in zanemarjen, se je v poznejših letih malokrat ali se še ni nikoli popolnoma poboljšal. Če hočeš otroka za dobro vneti, ga že zgodaj vadi, da bode prav razsojal, kaj je prav, kaj ni prav, kaj se sme, kaj se ne sme. Kdor na otroke dobro pazi, vidi, da otroci kmali čutijo, kaj smejo storiti, in kaj ne smejo storiti. Že dojenček, ki je komaj leta star, kmali vè, da ga ima mati raji, če je tiho, kakor pa če joka in se dere, in tako rastejo z otrokom vred vsa druga spoznanja, po katerih naj se odgojnik modro ravná, da otroke že v naj nježniši mladosti napeljuje na dobro in pravo. Koreninice, ki se zgodaj vterdijo, so bolj in bolj močne in pozneje prave korenine, katerih ne izruje vsaka mala moč in ne zamori vsaka prava neizgovarljiva nezgoda.

Šolske stvari.

Kazavni nauk. Kazavni nauk naj učitelj razdeljuje po letnih časih; vpraša naj: Kaj delajo ljudje sedaj na polji? Ktere